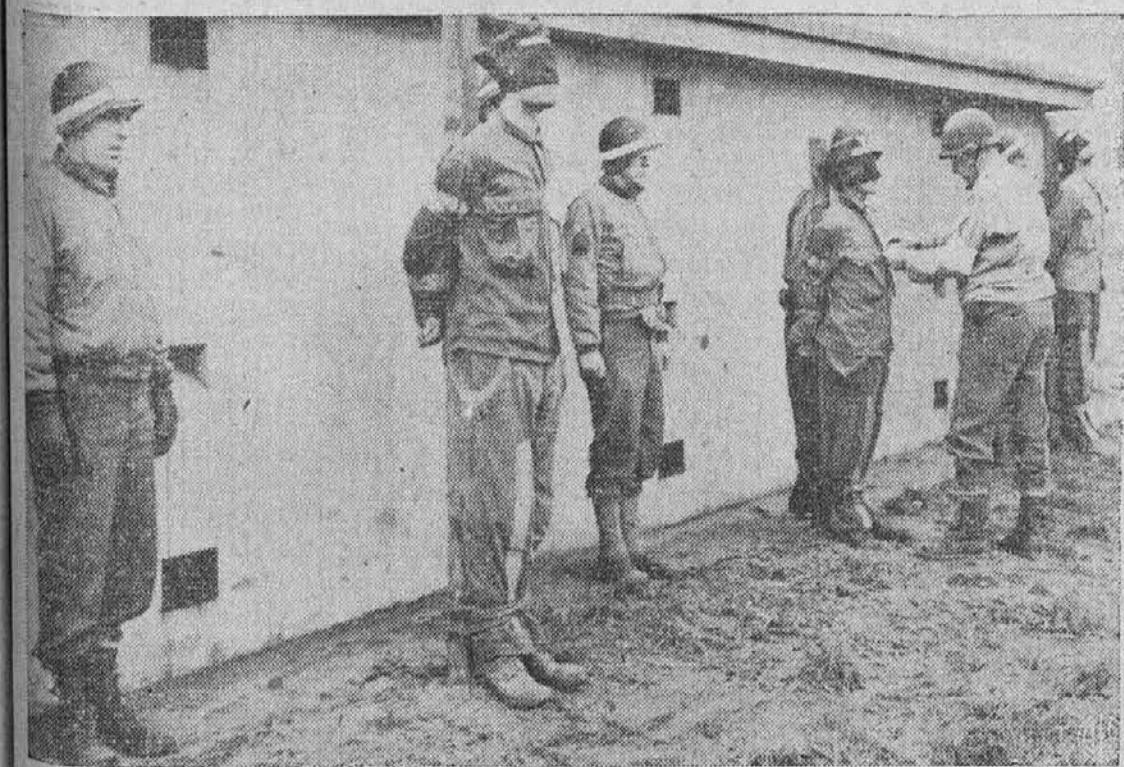

Z nemškimi vojuni, ki so bili preoblečeni v ameriške vojaške uniforme in katere so našli naši fantje ob reki Meuse, so napravili prav kratek postopek. Na sliki je videti našo vojaško policijo, ki jih privezujejo h kolom, kjer bodo kroglice plačale njih vojaško delo.

Japonci se ne ozirajo na ultimat

Guam, 12. junija. — Ameriške čete so se nenadoma izkrcale na južnem delu otoka Okinawa ter prišle Japoncem za hrbet. Tako je zdaj japonska garnizija, kar jo je še na otoku, popolnoma obkoljena in v pasti.

Japonski radio je poročal, da je začela 10. ameriška armada s totalno ofenzivo na Okinawi.

Poveljnik 10. ameriške armade, general Buckner je poslal japonskemu poveljniku ultimat, v katerem je Japonce pozval, naj se vdajo, ker je zavzetje otoka od strani ameriške armade samo še vprašanje par dni.

Ameriška letala so vrgla ponudbo za razgovore v bližini neke dupline, v kateri mislijo da se nahaja glavni stan japonskega poveljnika. General Buckner je določil čas, v katerem naj japonski poveljnik odgovori, če je pripravljen za pogajanja. Toda rok je pretekel, ne da bi Japonci kaj dogovorili.

Gen. Buckner je v ultimatu pisal Japoncem: "Vi dobro veste, v kakšni brezupni zagati se nahajajo vaše čete. Vi veste, da ne morete dobiti nobenih ojačenj na otok. Zato boste sprevideli, kot vidim jaz, da je popolno razdejjanje japonskega odpora na Okinawi samo vprašanje par dni in treba bo pobiti večino vaše garnizije."

To je bilo prvič v vojni na Pacifiku, da so Amerikanci poslali Japoncem ultimat za vdajo.

Japonci se večinoma skrivajo v koralnih duplinah, odkoder streljajo na Amerikance. Ameriške čete čistijo te dupline na ta način, da naravnajo vanje metalce plamenov, ali da vhode v dupline zapečatijo, da so Japonci vjeti v njih kot podgane.

Ameriški vojaki so se ponoči spustili po vrveh na pečine, za katerimi se skrivajo Japonci. Zjutraj so jim pa začeli nasipati svinca za vrat. Japonci se srdito branijo in vse izgleda, da se ne bodo podali do zadnjega moža.

Japonska garnizija na Okinawi je zdaj razdeljena v dva oddelka, katerih vsakega imajo Amerikanci popolnoma obkoljene. Japonci se poslužujejo vsakega orožja, ki ga morejo dobiti v roke. Celotno iz razbitih letal jemljejo strojnice.

Prva divizija marinov je včeraj ob 3:30 zjutraj naskočila japonske pozicije in se poglala za 1.000 jardov naprej. Japonci so nato izvedli protinapad, toda marini so se vzdržali na pridobljenih pozicijah.

V ponedeljek so japonska letala zopet napadla ameriške ladje ob Okinawi in poškodovala neko manjšo ladjo. Japonci so s takimi napadi poškodovali že 54 ameriških ladij pri Okinawi. Japonci se izgubili pri zadnjem napadu 10 letal.

Sodijo, da je na Okinawi še 15.000 japonskih vojakov, katerih vsak se bori s pravo furijo in brez upa zmage.

Črtni poziv na Katoliški dan v Jolietu!

Prave za Katoliški dan gredo dobro od rok. Program je popolnoma v redu; tudi obisk se obeta od blizu in daleč. Sicer smo že naznanili, se bo program začel dopoldne s slovesno mašo v cerkvi sv. Jožefa. Med sveto mašo bo pridigal kanonik J. J. Oman iz Clevelanda.

Dopoldne pri zborovanju bosta nastopila kot glavna govornika Franc Gabrovšek iz Clevelanda in Mr. Joseph Zalar iz Jolietu.

Med obema pogledoma se razni drugi zastopniki slovenskih katoličanov v tej deželi.

Kot je bilo že omenjeno, bo novoizvoljeni odbor zastopal imenoma nas tukajšnjih katoliških Slovencev glede raznih stvari naše stare domovine, v kolikor se kot Amerikanci lahko izrazimo.

Če se bo to sv. Oče v soboto 2. junija javno v svojem imenu ki se je slišal po vsem svetu, omenili silno žalosten položaj Slovenije. Tudi napram dogodkom v Sloveniji bomo tožili svoje stališče in v resolucijah izrazili, kaj in kako vidimo v Jolietu na praznik sv. Janeza, 24. junija!

Rev. M. J. Butala
Rev. Edward Gabrenja, OFM
Rev. John J. Canon Oman
Rev. Alexander Urankar, OFM
Rev. M. Jager.

Harry Hopkins se je vrnil iz Moskve v kapitol

Washington. — Harry Hopkins, ki ga je predsednik Truman poslal v posebni misiji v Moskvo, se je vrnil. Poročal bo predsedniku o svojih razgovorih s Stalinom. Splošno se sodi, da je Hopkins ugledil mnogo nesporazumov med Rusijo in Zed. državami.

Nesporazum je bil v glavnem glede poljske vlade, glede uprave Nemčije in Avstrije. To, sodejo, je Hopkins ugledil ter pripravil pot za konferenco velikih treh v bližnji bodočnosti.

Letalo, ki je neslo Hopkinsa v Moskvo in nazaj je vodil poročnik Edward Frehmeyer, sin župana iz Maple Heights, O. Poročnik ima že od prej rekord, da je priletel iz Moskve v Ameriko v 49 urah in 18 minutah, ko je pripeljal sem ambasadorja Harrimana.

Von Kluge se je hotel še lanskega avgusta podati Amerikancem

Berchtesgaden. — Razne priče pripovedujejo, da se je hotel nemški feldmaršal von Kluge še lanskega avgusta podati 3. ameriški armadi z vso svojo armado. Bil je takrat imenovan pa vrhovnega poveljnika na zapadni fronti na mesto von Rundstedta.

Von Kluge se je odpeljal s svojim štabom na dogovorjen prostor, toda prav takrat so zavezniški bombardirali kraj in Amerikanci niso takoj prišli. Von Kluge, ki je mislil, da je izdan, je odhitel nazaj v svoj glavni stan. Tam je pa že Hitler zvedel, da je bil odsojen, pa ga je pozval v Berlin na zagovor. Mesto tega je von Kluge spil strup.

Amerikanci so pozneje dospeli na prostor sestanka, toda bili so prepozni. Ako bi bila predaja takrat izvedena, bi bila Nemčija že lanskega avgusta strta.

Prestal operacijo

V Glenville bolnišnici je srečno prestal operacijo John Smrtnik iz 1912 Muskoka Ave. Prijatelji ga lahko obiščejo od 2 do 3 popoldne in 7 do 8 zvečer.

Četrta obletnica

V četrtek ob 8:15 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pokojnega Joseph Prijatelja v spomin 4. obletnice njegove smrti.

BAJE IŠČEJO OBA HITLERJEVA OTROKA

London. — Iz Stockholma se poroča, da je pustil Hitler dva otroka, 5 letnega dečka in 4 letno deklico, katere zdaj zavezniški zavezniški iščejo po vsej Nemčiji. Otroka, tako trdijo Švedi, je Hitlerju rodila Eva Braun, katero je Hitler poročil tik pred padcem Berlina, da bosta otroka legitimna.

Baje je Hitler prebil tri dni v Bavariji, da je poskrbel za varstvo otrok, potem se pa odpeljal z Evi Braun v Berlin, kjer sta oba umrla, kot sodijo nekateri. Toda ruski maršal Žukov trdi, da se Hitler neke skrivaja, najbrže v kakšni drugi deželi.

NOVI GROBOVI

John Cimperman

V ponedeljek večer je umrl v Womans bolnišnici John Cimperman, star 67 let. Stanoval je na 659 Voelker Ave., Euclid, O. Doma je bil iz vasi Mramorovo pri sv. Trojici na Notranjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 45 leti. Tukaj zapuščal žalujočo soprogo Frances roj. Car, sinova Johna in Josepha, pet hčera: Frances poroč. Ahey, Josephine poroč. Gerl, Helen poroč. Nance in v Muskegon, Mich. Alice poroč. Horton. Dalje zapuščala dve sestri, Frances Tekavec in Mary Yan, v St. Louis, Mo., pa brata Josipa. Zapuščala tudi dvanaest vnukov.

Bil je član društva Napredek št. 132 ABZ in št. 450 SNPJ. Pogreb bo v petek zjutraj ob 8:45 iz Svetkovega pogrebnega zavoda v cerkvi sv. Kristine in na Kalvarijo. Naj počiva v miru, preostali so sožalje.

John G. Staresina

Včeraj popoldne je umrl v Lakewood bolnišnici John George Staresina, 10 mesecev star sinko družine John in Mary Staresina. Družina stanuje na 26909 Rose Rd., Westlake, O. Pogreb ima v oskrbi Grdinov pogrebni zavod.

Graduacija

Zadnjo soboto je graduiral iz East Technical višje sole Rudolph J. Rozanc, sin Mr. in Mrs. Rudolph Rozanc iz 10314 Sandusky Ave. Graduacija je bila v Severance dvorani. Čestitke in mnogo sreče želimo mlademu graduantu.

Lausche je vetiral predlog za več denarja šolam

Columbus, O. — Guverner Frank J. Lausche je sinoči vrnil v senat nepodpisan predlog za šolski denar. Mnogi so sicer pričakovali, vendar se vse čudi, da se je Lausche upal postaviti po robu močnim lobistom in splošnemu pritisku, da odobri ta denar za šole.

Legislatura, ki je odobrila denar, je grozila, da bo ponovno glasovala zanj preko guvernerjevega vetiranja. Grozili so tudi guvernerju, da bodo to izrabili proti njemu v prihodnjih volitvah. Toda Lausche je rekel, da ne more odobriti takega predloga, ki daje šolam več denarja, kot ga pa potrebujejo.

Ta predlog bi dal šolam v prihodnjem letu za \$18,047,000 več denarja, kot so ga pa dobile prošlo šolsko leto. Guverner pravi, da je v nižjih šolah zdaj za 9 odstotkov manj otrok kot pa leta 1940, v višjih pa celo za 20% manj, torej je jasno, da šole ne potrebujejo več denarja zdaj.

Ako bo legislatura preko guvernerjevega vetiranja sprejela predlog, bodo dobile ohijske šole v prihodnjih dveh letih do \$40,000,000 več denarja, kot pa zadnji dve leti in to pri manjšem številu šolske mladine.

"Lahko bi bilo zame podpisati ta šolski predlog," je rekel guverner Lausche, "toda če hočem služiti narodu v državi Ohio po svoji vesti, ga ne morem podpisati, pa če se bo to tudi izrazilo proti meni."

V Rimu so obesili ameriškega vojaka

Rim. — V ponedeljek so obesili v Rimu ameriškega vojaka Werner Schmiedla iz Briarville, Pa. Bil je vojaški dezertar in je načeloval roparski bandi, ki je prošlo zimo ustrahovala Rim.

Vesela vest

Pri družini Mr. in Mrs. John Suštaršič, 651 E. 99. St. so se oglasile vile rojenice in prinesle zalo hčerko prvorojenke. Mati in dete se prav dobro počutita v Glenville bolnišnici. Dekliško ime mlade mamice je bilo Mary Frank, hči Mr. in Mrs. Martn Frank iz 651 E. 99. St., ki sta zdaj postala prvič stari ata in stara mama. Srečni oče je pa sin Mrs. Suštaršič iz 1194 E. 71. St., ki je pa že četrtrič stara mama. Čestitamo!

PREMIER KING JE ZOPET V SEDLU V KANADI

Ottawa, Kanada. — Pri zadnjih volitvah v parlament je zopet dobila večino liberalna stranka, kateri vodi sedanji premier King. Njegova stranka je dobila 117 mandatov, pogresivci so jih dobili 61 in socialisti 23.

Liberalna stranka je sicer izgubila 38 mandatov, ki jih je imela do zdaj, dočim so pridobili konservativci 38 novih sedežev, socialisti pa 13.

Ameriški sadonosniki so trpeli do 75% škode

Washington. — Sevežega sadja bo letos zelo primanjkovalo v Zed. državah. Vzrok je mraz, ki je poškodoval sadonosnike na vzhodu, osrednjem vzhodu in v centralnih delih.

Mraz in kasna slana so poškodovali sadonosnike vse od 25 do 75%. Na vzhodu bo jabolk 50% manj kot normalno. Breskve bodo rodile kot še nikoli tako malo v Virginiji, Marylandu, New York, Ohio in Michigan. V obeh Carolinah, Arkansasu in južnem Illinoisu pa pričakujejo dobro letino.

Češenj v New Yorku ne bo nič. Grozdja ne bo skoro nič v Ohio, New York, Pennsylvaniji, Maryland in Michiganu. Iz Michiganu ne bo dosti hrušk, češpelj in hrušk ne bo iz vzhoda in osrednjega vzhoda.

Anglija je častila Eisenhowerja, kot še nobenega pred njim

London, 12. jun. — General Dwight D. Eisenhower je prejel danes najvišjo čast, ki je more dati kakemu zemljanu London — ključ od mesta. London je slavil ameriškega poveljnika, ki je peljal zavezniške armade k zmagi v Evropi, kot pred še nikogar.

Pozneje je kralj George VI. povabil Eisenhowerja na čaj ter mu ob tej priliki podal visoko odlikovanje. Noben ameriški vojak ni bil pred njim še tako odlikovan v Angliji.

Eisenhower je govoril zbrani množici z balkona ter slavil Angleže, ki so povezali v tesne vezi obe deželi, Anglijo in Ameriko in v katero vez se mora pripeljati tudi Rusijo, Francijo, Kitajsko ter druge dežele, ki so pomagale streti nacije in ki bodo zdaj naglo opravili z Japonci, je govoril Eisenhower.

Iz raznih naselbin

Duluth, Minn. — V bližnji farmarski naselbini Greaney je umrl Jože Zabukovec, star 72 let in doma iz vasi Podpeč pri Dobrem polju na Dolenjskem, kjer zapuščal brata in sestro tukaj v Duluthu pa brata. V Ameriki je bil okrog 47 let in pred več leti gozdarski delovodja.

Razne vesti od naših borcev v službi Strica Sama

Cpl. Robert James iz 1137 E. 72. St. je došel na dopust za 30 dni iz Anglije. Bil je 18 mesecev onstran morja z 453. skupino bombardirjev. Na 27. junija se mora zgledati zopet v taborišču Atterbury, Ind.

Pfc. Elmer Janchar, sin Mr. in Mrs. Frank Janchar iz 620 E. 94. St. je prišel domov na dopust po 35 mesecih službe na Južnem Pacifiku. Elmer je brat dr. Leonard Jancharja.

Pfc. Anthony Arko, sin Mr. in Mrs. Frank Arko iz 1012 E. 77. St. je došel domov iz nemškega ujetništva. Doma bo ostal dva meseca. Prijatelji ga lahko obiščejo na gornjem naslovu.

Pfc. Anthony Klaus, sin Mr. in Mrs. Frank Klaus iz Harpersfield, O. (R. F. D. 3, Geneva, Ohio) piše iz Nemčije, da je tam srečal dva slovenska fanta, Ludvika in Janeza Praznik, ki sta bila v nemškem ujetništvu. Doma sta iz vasi Grmolje št. 6 pri Novem mestu. V Ameriki imata brata Alojzija, kateremu naročata najlepše pozdrave.

Za 30 dni je prišel na dopust John Mausar, sin Mr. in Mrs. John Mausar iz 9411 Birchwood Rd. Garfield Heights. Bil je v bojih pri 1. armadi in je bil štiri mesece v bolnišnici v Angliji. Po dopustu bo odšel v bolnišnico v Texas. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. Cleveland 2, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland, po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po raznašalcih: Celotno leto \$6.50, pol leta \$3.50, četrt leta \$2.00.
Posamezna številka 3 cente

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year.
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months. Cleveland, by mail, \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada, \$2.00 for 3 months. Cleveland, by mail, \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by Carrier, \$6.50 per year; \$3.50 for 6 months.
\$2.00 for 3 months.
Single copies 3 cents.

Entered as second-class matter January 6th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 136 Wed., June 13, 1945

Kaj se godi na Poljskem?

Papežev govor 2. junija je zopet svetu postavil pred oči strašno tragedijo poljskega naroda. Ko opisuje nemška grozodejstva proti pripadnikom katoliške Cerkve, se papež na dolgo spomni Poljakov in njih trpljenja pod Nemci. Strašno sliko iz koncentracijskega taborišča v Dachau podaja s sledečimi besedami: "V prvi vrsti mučenih so poljski duhovniki — po številu in po načinu postopanja proti njim. Od leta 1940 do 1945 je bilo v tem taborišču zaprtih 2800 poljskih duhovnikov in redovnikov. Med temi en pomožni škof, ki je tam umrl za tifusom. Zadnjega aprila letos jih je bilo tam le še 816. Vsi drugi so tam pomrli z izjemo dveh ali treh, ki so bili prepeljeni v drugo taborišče." Papež pravi dalje, da je sovraštvo Kristusovih sovražnikov šlo tako daleč, da so v zasmeh Kristusovega trpljenja nekega poljskega duhovnika bičali in kronali z bodečo žico.

In če se je to godilo na duhovnikih, kaj je trpelo ostalo ljudstvo! Se danes je po Nemškem raztresenih 2,500,000 Poljakov. Grozno je to, pa je tudi obupno, da vseh teh dva in pol milijona ljudi ne ve, kam naj gre. Izgubili so domovino. Nemec jih je pregnal. In sedaj, ko je Nemec preganjan, ne morejo domov, ker tam vlada boljševik. Uboga Poljska je padla izpod enega sovražnika pod drugega, izpod nacistov pod komuniste.

Komunisti sicer zapro vsako na novo zasluženo deželo tako kot so Jugoslavijo, da ne morejo venkaj poročila, kaj se tam godi. Tujim žurnalistom, če niso stoodstotni komunisti, je vstop zabranjen. Kljub temu se mnogo izve. In kar se sedaj izve iz Poljske ni nič manj hudo, kot kar je bilo pod naciji. Na Poljskem dejansko vlada ruska tajna policija. Vlada, ki sedi v Varšavi, je samo orodje ruskih gospodarjev. Glavni boljševiški zastopnik, ki dejansko vse ukazuje, čeprav ni v vladi, je Jud Amsterdam. On je galški Jud, izvežban v Moskvi pri Kominterni, prav z namenom, da enkrat upelje na Poljskem komunizem. Njegov pomočnik je predsednik vlade z revolucionarnim imenom Bierut. Kot je v Jugoslaviji postal Brozovič Tito, Kardelj pa Kristof. Oba sta ruska državljana in sedaj predstavljata Poljsko pred svetom. Komunistična tajna policija je poslala na Poljsko tisoče svojih agentov. Ti imajo na eni strani nalogo terorizirati prebivalstvo, da si ne upa nastopiti proti vsiljeni vladi, na drugi strani pa je njihov organizirati komunistično stranko, katera je bila poprej na Poljskem zelo šibka. Komunistične celice, te najmanjše organizacijske enote, ustanavljajo celo v malih občinah. Te celice potem po navodilih policije strahujejo prebivalstvo. Če se kak posameznik upa upreti, ga policija zapre, ustrelji ali pa izžene v Sibirijo. V nekaterih krajih, kjer se je vse prebivalstvo postavilo komunistom po robu, so cele vasi odgnali v Azijo. Neko poročilo iz Šandomierza pravi, da so v teh mesecih odkar so boljševiki zavladali, odpeljali z doma več ljudi kot so jih Nemci v vseh letih. V nekaterih krajih so ljudje zbežali v gozdove pred komunističnimi teroristi, toda tudi tja so poslali za njimi vojaštvo. Nekaj vasi so bombardirali iz zraka in do tal porušili, ker prebivalstvo ni hotelo nič slišati o komunističnih organizacijah.

Gori smo govorili, kako so Nemci postopali s poljsko duhovščino. Nič bolje ni pod boljševiki. Iz krakovske škofije so odpeljali v Azijo celo vrsto duhovnikov. Kjer ni napravil Cerkvi dovolj škode nacist, nadaljuje z uničevanjem boljševik. Pri delitvi Poljske so prišli v Vzhodni Galiciji pod Ruse takimenovalni grko-katoliki, to je katoličani vzhodnega obreda. Po nekem poročilu iz Londona so ruski boljševiki zaprli večino katoliške duhovščine vzhodnega obreda. Te Rusine ali Ukrajince hočejo najprej odtrgati od Rima in potem seveda od vsake vere. . . . Narediti jih hočejo s silo za komuniste.

Rusija tedaj neomejeno vlada na Poljskem. Danes bi bilo samo varanje javnosti govoriti o kaki neodvisni Poljski državi. In še to, kar je Poljakom navidezno ostalo, bo v veliki meri uničeno. Rusi baje odpeljujejo iz Poljske vse, kar se da odtrgati in odnesti. Zlasti iz tovarn pobere vse stroje. Poljsko smatrajo za premagano deželo, v kateri nabirajo vojni plen.

Poljska tedaj v polni meri poskuša kaj se pravi pasti v roke komunistom. Ni govora ne o kaki svobodi, ne o neodvisnosti, ne o kaki demokraciji, ne o kaki varnosti in redu. Sedaj se znova piše, da pride do sprememb v poljski varšavski vladi. Mogoče. Toda reklo bi se varati samega sebe, če bi mislili, da bo s tem konec boljševizacije zatirane Poljske. Nekaj ljudi, ki bi radi vsaj nekaj rešili, bo morda pač odšlo v Varšavo in po imenu prevzelo nekaj ministerstev. Nihče pa razen komunistov ne bo imel nobene odločilne besede, dokler bo na Poljskem kak komunističen ruski vojak ali policaj.

Vse to nas živo spominja na našo ubogo Jugoslavijo, zlasti na našo malo Slovenijo, kjer sedaj gospodari z vso azijskato surovostjo partizanski komunizem. Tudi naša Slovenija je vzdihovala podobno kot Poljska pod nemškim nacističnim jarmom. Stiri dolga leta je Nemec preganjal naše ljudi. Počobne zgodbe kot poljska duhovščina je doživljala slovenska in naše ljudi so raztresli naciji po vsej Evropi. Toda komaj se je Slovenija z zmago zaveznikov otrsala nacistov, so zasadili vanjo kremplje komunisti po istih

navodilih moskovske Kominterne kot na Poljskem. Poljakom so poslali za vrat Beirut, Amsterdam, Osabske, našemu narodu pa Brozoviče, Kardelje in Kidriče.

Zato se je tudi papež v svojem govoru 2. junija dvakrat spomnil Slovencev. Enkrat govori o Sloveniji, ko omenja nemška divjaštva in taborišče v Dachau, kjer so tudi Slovenci umirali, drugič pa, ko omenja novo nasilstvo ljudstvu vsiljenih komunističnih tiranskih vlad. Na tem drugem mestu poudarja kako slabe vesti prihajajo sedaj iz Slovenije. Proti novim nasilnikom dviga papež svoj glas, ko poudari pravico tudi malih narodov, da si sami odločujejo svoje usodo in ko govori proti krivici onih, ki jim je vse surova sila. "Narodi," tako pravi, "so upravičeni, potem, ko so toliko pretrpeli, da so premagali en sistem surove sile, da se ustavijo novemu političnemu in kulturnemu sistemu, ki ga odločno zameta večina naroda."

Dve preizkušnji sta prišli nad naš narod v starem kraju. Prvo je preстал. Bile so ogromne izgube na življenjih in premoženjih, toda preстал je. Nemec je strl. Trdno upamo, da prestane tudi drugo. Tudi komunistično nasilje se prej ali slej zruši. Papež sviri vse nasilnike, naj se uče od nemškega zgleda, kakšen je konec napačnih naukov o družbi in kako krivčniki izginejo. Vsem tem kliče s sveto-pisemsko besedo: "Učite se vi, ki vladate zemljo."

Odlomki iz knjige:
V znamenju Osvobodilne fronte(Nadaljevanje)
Dokazi o pripravah za načrt-
ni pokolj poštenih slo-
venskih ljudi

Meseca decembra je bil izveden napad na glavno partizan-
sko taborišče v Loški dolini, in
sicer pri Belih vodah, v gozdo-
vih na meji med Loško dolino
in Hrvaško. Poleg drugega je
bil tam zasežen imenski seznam
vseh nekomunistov, ki jih je
treba pobiti v starostni obči-
ni in Loški dolini. Iz seznama
je razvidno, da so komunisti
imeli namen samo na tem po-
ročju pomoriti 400 do 500 lu-
di, brez razlike spola, starosti,
sloja ali politične pripadnosti.
Na seznamu za pokolj je 18
celotnih kmečkih, delavskih in
obrnitinskih rodbin ter dve celi
vasi. Seznam je sestavljal okro-
ni odbor Osvobodilne fronte za
Loško dolino, lastnoročno ga
je spisal njegov tajnik, bivši
občinski tajnik v Starem trgu.
Ta komunistični morilski se-
znam se glasi:

Prvaki belogardijske, določeni
za likvidacijo

Karel Kovač, Stari trg;
Palčič Jakob, Vrhniko št. 1;
Palčič Janez, st., Vrhniko št.
61;
Palčič Janez ml., Vrhniko št.
61;
Porok Janez, Vrhniko št. 9;
Petrič Edvard, Podlož št. 8;
Žnidaršič Karel, Dane št. 21;
Hauptman Albin, Dane št.
13;
Križič Ludvik, Nadlesk št.
20;
Križič Ludvik ml., Pudob, št. 2;
Turk Ivan, Lož št. 75;
Jerala Jože, Iga vas št. 41;
Kramaršič Jožef, kaplan,
Stari trg.

Gostili potrebni za likvidacijo

Telič Jernej, trgovce, Stari
trg št. 15;
Hauptman Franciška, Dane
št. 13;
Kraševac Janez, Dane št. 44;
Kraševac Franc, Dane št. 44;
Kraševac Stane, Dane št. 44;
Kraševac ?, Dane št. 44;
Lekšan Franc, Dane-Klanec
št. 33;
Lekšan Andrej, Dane-Klanec
št. 33;
Tomšič Alojzija — Terezija,
Viševke, št. 38;
Čač (mož in žena), pek v
Pudobu št. 20;
Žnidaršič Ivo, Pudob št. 41;
Poje Jernej, Vrhniko št. 39;
Singo (vulgo) žena, Babno
polje;
Kompoš, strojnik, Stari trg;
Žena brica Perkota iz Stare-
ga trga.

Knežja njiva

Avsec Ivan, št. 9;
Avsec Andrej, št. 11;
Avsec Janez, št. 1;

Drobnič Jožef, št. 6;
Primšar Anton, št. 7.

Podcerkev:

Žnidaršič Janez;
Strle, vsa družina, št. 23;
Modic Karel, št. 9;
Mule Jožef, št. 38;
Antončič Janez, št. 33;
Truden Alojzij, št. 3.

Viševke:

Kordič Ana, št. 32;
Drobnič Tomaž, št. 34;
Avsec Anton, št. 25;
Baraga Alojzij, št. 24;
Intihar, vsa družina, št. 21;
Lekan, vsa družina, št. 20;
Žnidaršič Ana, št. 39;
Žnidaršič, vsa družina, št. 6;
Tome Franc in Ivana, št. 9;
Žnidaršič Janez, št. 11;
Mlakar Franc, št. 12;
Tome J., mati Marjeta, št.
16;
Žnidaršič, vsa družina, št.
48;
Strle Alojzij, št. 33.

Laze:

Tavzelj Franc, št. 8;
Kotnik Janez, št. 1;
Jurjevčič Mirko, št. 3;
Jurjevčič Jožef, št. 6;
Slaba je vsa vas.

Podgora:

Nanut Janez, št. 4;
Nec Martin, št. 6;
Truden Franc, št. 16.

Pudob:

Mule Viktor, št. 35;
Žgonc Franc, št. 15;
Intihar Franc, št. 11;
Orl Simon, št. 9;
Tomažič Janez, št. 18;
Avsec Franc-Janez, št. 12;
Ponuda, vsa družina, št. 6;
Pirc Janez, št. 19;
Mule Ivana, št. 29;
Mlakar, šivilja, št. 30.

Kozarišče:

Avsec Andrej, št. 18;
Baraga Marija, št. 17;
Pianecki Ivana, št. 39;
Baraga, vsa družina, št. 7;
Mlakar, vsa družina, št. 5;
Baraga Alojz, št. 4;
Šumrada Franciška, št. 25;
Baraga Franc, št. 19;
Strle Andrej, št. 64;
Kočevac, vsa družina, št. 67;
Kandare, vsa družina, št. 14;
Truden Marij, št. 23;
Mlakar Jakob, št. 20;
Strle Franc, št. 21.

Iga vas:

Kraševac Franc, št. 11;
Plos Franc, št. 12;
Mlakar Franc, št. 31;
Pavlič Franc, št. 17;
Krapenc Janez, št. 16;
Mlakar Alojz in žena, trgo-
vec, št. 34.

Vrh:

Antončič Janez, št. 1;
Palčič Franc, št. 2;
Mlakar Janez, št. 4;
Kodrea Marija, št. 6;
Kodrea Stanko in žena, št.
21;

Strle Anton, št. 11;
Antončič Alojz, št. 18.

Šmarata:

Žnidaršič Janez, vsa družina,
št. 9;

Avsec Matevž, vsa družina,
št. 10;

Bavec Blaž, št. 13;
Truden Jožef, št. 19.

Nadlesek:

Vsa vas razen nekaj hiš (6);
moški skoraj vsi internirani,
zato pridejo v poštev le ženske.

Dane:

Vsa vas razen nekaj hiš.
Je do 15 oboroženih.

Gornje jezero:

Škrbec Anton, št. 30;
Sepec Janez, št. 27;
Petrič Janez, št. 5;
Avsec Janez, št. 24.
(Nadaljevanje na 3. strani)

Šesta dogodivščina
gospoda Lojzeta

Gospod Lojze se je torej glo-
boko oddahnil, pretegnil svoje
ude, zavihal rokave in si popra-
skal pest, ki ga je začela spet
srbeti. Treba je bilo samo ka-
kega klerikalca blizu, pa bi gos-
pod Lojze brez obotavljanja
pokazal svojo moč. In res je
prišel klerikalec, ki je pa v o-
čeh gospoda Lojzeta samo "kle-
rikalec," prišel je po pošti v ob-
liki "Amerikanskega Slovenca."

Da je gospod Lojze naročnik
"Amerikanskega Slovenca," to
smo zvedeli nekoč iz lista sa-
mega, ki se je v svoji koloni na
drugi strani na skrajni desnici
pred vsem svetom pohvalil,
kakšnega odličnega naročnika
je dobil. Od tedaj, če ne že od
prej, sta si gospod Lojze in "A-
merikanski Slovenec" prav čedo-
no na roke. Kar je zares kato-
liškega v listu, zlasti če je kaj
od papeža, to gospod Lojze mi-
lostno odpusti in zatise pri ta-
kem branju eno oko. Je nam-
reč poleg tega tudi dosti take-
ga, kar gospodu Lojzetu gre
jako dobro v račune.

Torej je gospod Lojze z za-
dovoljstvom vzel v roke tisto
umaro A. S. in prebral najprej
— z velikim zadovoljstvom —
uvodnik: B L I S K A N J E I N
BOBENJE ZA GORAMI. Po-
tem so mu oči padle na pismo
dr. Grampovčana iz Egipta, ki
ga je A. S. poslal J. Spiller iz
Puebla. Takoj je začel z ena-
kim zanimanjem brati, toda z
veliko manjšim zadovoljstvom.
Pest ga je pa čisto nehala sr-
beti, ko je bral naslednje vrsti-
ce:

"In kako je sedaj pri nas (v
Sloveniji)? Bratomorstvo! . . .
Vse je podivjalo, a tega je kriv
— komunizem. Rusi so nam na-
pravili slabo uslugo s podpira-
njem Tita, ki je internaciona-
len komunist in ga nočejo ne
Srbi ne Hrvatje niti Slovenci.

Zato se kolje vse vprek. Slove-
niči proti Nemcem na strani par-
tizana Tita in proti slovenskim
domobrancem, ki so nacionalni
in katoliški Slovenci, ne mara-
jo pa komunistov. . . . Ko je Ti-
to prevzel vladno, se je vse up-
lo doma proti njemu. . . . Potem
je poklical nas tu, da gremo k
njemu in mi smo mu to odklo-
nili. Dvakrat smo odklonili,
potem so nam vzeli Titovci vse
plače in nas proglasili za — iz-
dajalce! ! ! Bog Bog! Mi in
izdajalci! Med nami so ljudje
od fašistov obsojeni na 101 le-
to ječe, na dosmrtno robijo,
sami mučeniki, pa nas progl-
šajo zdaj za izdajalce!

"Če ne pridejo k nam (v
Slovenijo) Amerikanci in An-
gleži, je naš narod končal. Sa-
mo še vi ameriški Slovenci ste
tu, drugih ni več, ker ta pešči-
ca tu smo — grobovi. . . in od
njih malokdo hoče domov pod
komuniste. V Italiji so delali
komunisti med našimi ljudmi
strašno propagando in mladi
naivni fantje so šli na lim. Naj-
več iz Primorja. Slabo oboro-
žene so jih pošiljali čez v Dal-
macijo in na tisoče so jih po-
klali Nemci že pred enim le-

tom. Adamič in njegovi prija-
telji tam so nam veliko škodo-
vali, kajti baš komunisti so le-
ta 1941 prvi vrgli orožje proč
in se niso hoteli boriti, potem
so pa na svojo roko prežgodaj
začeli, da bi dobili oblast v svo-
je roke, kar se jim je posrečilo,
ker so okupatorji najprej po-
zaprl vso inteligenco, potem
pa je komunist lahko začel
brez inteligentov. Podpirali so
jih veliki Zavezniki, ker so bili
slabo informirani in tudi ker
je bila boljševiška Rusija moč-
na. Mi vsi smo Slovani in lju-
bimo ruski narod — odklanja-
mo pa njihov komunizem, ker
smo — demokratje. . . ."

Gospod Lojze je bral in bral,
po dvakrat ali trikrat nekatere
stavke in vmes je sedemkrat
obrnil list, ki ga je držal v rok-
kah, nazaj na prvo stran, da bi
se prepričal, če ne bere name-
sto A. S. — AMERIŠKO DO-
MOVINO. . . .

Nak, zares in še enkrat prav
zares — bil je "Amerikanski
Slovenec!" Torej, 29. maja,
je gospod Lojze na tihem bral.
Potem ga je pest zopet zavr-
bela, zaklel je kar na glas: Fer-
daman Jerich, ali si mi postal
končno le tudi ti pravi pravca-
ti klerikalec — pa brez vsakih
"ušesc"

Potem je gospod Lojze še en-
krat bral in zraven razmišljal
tole reč: Vse to, kar piše ta
vražji Grampovčan in ta zlod-
jev Jerich priobčuje, je že 99
krat povedala AMERIŠKA
DOMOVINA, medtem ko smo
mi (v mislih je gospod Lojze
zapisal MI. . .) tajili in tajili
kot kača noge. Tudi Jerich —
no, ni ravno tajil, takorekoč,
prikrival je in ignoriral je in
vse take reči lepo zakrival s
plašcem pozabljenega "vseslo-
vanstva" — in to je bilo nam
(v mislih je gospod Lojze za-
pisal NAM. . .) popolnoma za-
dosti, da smo se lahko javno
razglasili za naročnika "Ame-
rikanskega Slovenca". . . .

Zdaj je pa naenkrat Jerich v
par besedah pustil nekemu pri-
tepenec povedati vse kmalu in
je s tem podpisal vseh 999 član-
kov AMERIŠKE DOMOVINE
in posebej vse objave tiste —
naj jo vrag odnese — Zveze
Slovenskih Žup. . . (v mislih je
gospod Lojze zapisal Z. S. Far-
jev. . .)

V prvem hipu se je gospod
Lojze komaj zavedel okolnosti,
da zdaj naenkrat nima oprav-
iti več samo s svojimi cleve-
landskimi prijatelji, ampak
zraven tega tudi s svojimi č-
kaškimi prijatelji. To ga je
začelo vznemirjati šele malo
pozneje. Zaenkrat se mu je
misel zapela samo v vpraša-
nje, kaj bo zdaj naredil "Ame-
rikanski Slovenec." Sam vrag
ve, koliko takih in podobnih
pisem bo v kratkem se pri-
šlo čez lužo. . . . Ali jih bo A. S.
kar po vrsti objavljalo? Tristo
— ali bo potem še kaj poma-
gal slavni recept čikaškega In-
ner Circleja okoli SANSa —
če pa prihaja takole jasno vsa
resnica na dan. . . . Sam Bog ve
(gospod Lojze je postal spet za
hip — katoličan. . .), če ne bo
Jerich potem tudi druge vsebi-
ne svojega lista po teh proči-
lih prikojil? Sicer je upanje,
da bo ostal še naprej lepo na
dve plati — ampak kdo more
to garantirati. . . . ?

Tako in podobno so se plet-
le misli gospoda Lojzeta. Po
dolgem času so se zgnetle v e-
no samo vprašanje: Ali naj gos-
pod Lojze ponovi naročnino
za Amerikanskega Slovenca ali
naj je ne ponovi? Tega vpra-
šanja ni mogel kmalu do kon-
ca dognati. Zato je tudi za na-
ročnike AMERIŠKE DOMOVINE
bolje, da počakajo, kaj bo
o tem oznanil v svoji najbolj
desni koloni na drugi strani
sam A. S. Potem boste vedeli
in ne bo treba, da bi vam o tem
pripovedoval podpisani
AMPAKSENEVEKDO.

Moj pasažir se je kaj do-
počutil v avtomobilu, ko sva
vozila proti domu. Iz skla-
pa v kateri je imela prsto vo-
moja putka, je bilo slišati
pa tja nekaj zadovoljen go-
kot bi mi hotela reči: še bo la-
no po Ameriki! Menda se
je dozdevalo, da ji je bila sa-
na kazen odpuščena in da
nekaj časa prebela še v kon-
traciji v škatlji, potem jo
pa spustil.

Saj morda res ni bila v
pačnem in bil sem že take
lje, da bi res ustavil avto, o-
škatljo ter spustil iz nje to
pernato stvar, samo če bi ve-
da bo znala sama domov.

Na misel mi pride, da bi
vprašal pri mojem mesarju
lencu na 140, cesti, če zna
tam kokoši klat. Nič nisem
vedal, da imam en tak v
seboj na avtu, ko sem pa-
ral. Dolenčeva sta mi pa-
la, da znata že take stvari
pak v njih prostoru tega
smeta, ker je treba za to po-
se "dovoljenje od oblasti."

"Pri nas jih samo pro-
mo, kadar jih dobimo." "Take
pojasnjeval John. "Take
pa že dolgo nismo videli
nejbrže še ne bomo."

"I, saj meni ni nič za
ši," sem hitel zatrijevati,
kar tako vprašal.

Spet sva se peljala
in vesela naprej s putko.
je ravno na vogalu 140.
in bulevarda, ko sem napra-
zeleno luč, ko sem napravil
objubo, da je to prvič in
niji, da bom vzel v svojo
bo živo kokoš. Kaj naj
njo napravim? V rejo
bom vzel, ker nimam v hiši
stora. Da bi jo zunaj
namesto psa pa tudi ne-
ker je preveč krotka. Se
saj bi jo lahko oddal za
nar, to sem vedel, pa se
zdelo prav, da bi šel zdaj
ko kupčijo. Saj bi se
razglasilo: "Na 174. cesti
človek, ki cajtenge piše, p-
koši prodaja!" Potem bi
imeti pa še gnoj!

Vedno bolj počasi sem
proti domu ter lovil po
glavi ukane, da bi pravo
tal. Pa mi pade v glavo,
se ustavil pri Jimu na
loo Rd. On je hudo kšal-
vek in vedno kako tako po-
ta, da je prav, vsaj za
drugega ne.

Menda sem imel ekstr-
obraz, ko sem stopil v
prodajalno, kjer mi je
proti vpil: "Ali si se jih
nalezel v officu, da se ta
žiš kot bi ti vsi naročniki
vedali?"

Nisem hotel začeti ko-
ravnost. Dandanes je
ti pri trgovcih skrajno
den, ko jim vsega prim-
je. Če bi, na primer, rad
klešče, ne smeš nikdar
daj mi klešče, ker ti bo
sil kaj, klešče, kaj se ti
ali kaj? Kaj ne veš, da
vojski? Reči moraš: e-
šče bi rad, pa saj vem,
začel: "Kaj, da jaz
klešč! Kaj pa misliš,
moja štacuna — kenti-
Ti samo povej, kakšne
"Eno kokoš vozim s seboj
je pripraven človek, da
kolji mi jo!" Stavim
1; da bi se Jim kar davi-
mi hitel zatrijevati: "Ka-
meša, ali kaj! Tok
pa še kokoši koljem!
ta, to pa moram reči,
kaj takega sploh vpraša-
Dajva, pomeniva se
drugem."

Tako bi mi jih Jim
to sem moral začeti
če sem hotel imeti
In sem ga tudi imel
se za Jakata.

vetloba in senca

SPISAL DR. FR. DETELA

modrost ni posebno uga-
Tonetu, a domislil se je,
njegova sestra ravno teh
da je to torej nekaka
posebnost. In Jerici se
zdelo, da bi imela veliko
Toneta, če ne bi bil tako
in dober, če bi bil bolj
ski, bolj Gašperju podo-
pa Malega Šmarna dan
pojdemo na Primskovo
pot?" se je poslavljaj
da; kakor smo se zgo-
je dejala Jerica.
večer! Ali ste se sku-
je vstopil s parom čev-
toki Bric, cerkovnik in
mov.
to je prav, Janez, da si
mesel; tako sem bila že
na," se je razveselila Je-
gledovala obuvalo. "Se
tak vsem premišljevala, če
ame."
se mi je celo dopoldne
Jaz sem pa mislil, da
preveč najedel. Kako
moti! — Ali niso go-
se je bahal Bric, "in
stopalu izpodrežani in
moke? Toliko vem, Je-
jih boš v cerkvi vedno
videli
ven kazala, in vsem
bodo všeč."
nič za si hudoben, Janez!"
prerabala ona. "Samo da
bodo tiščali!"
jala z
putko.
u 140.
em čakaj."
napravi
pa Rozala je doma?" je
Jerica.
si se, da ima takšnega
skršen sem jaz."
pravi jo!"
ni bolna. — No, Tone,
ostal?"
Jaz grem s teboj," je
Tone, se poslovil še en-
odšel z Bricem.
pa se
sel zdaj
bi se
174. ces-
je piše,
tem bi
asi sem
ovil po
i pravo
v glavo,
mu na v-
udo kšaj-
tako po-
aj zanj-
el ekstr-
opil in
mi je
se jih
da se
narocnik
začetki
nes je
skrajno
ga prim-
mer, rad
nikdar
aj ti bo-
er ti bo-
kaj se ti
veš, da
oras: en-
aj vem,
po pa z-
da jaz
misliš,
kendi-
kakšno
az reči
im s se-
vek, da
tavin jo-
kar davi-
vati: "Ka-
Tok ad-
ljem! Le-
um reči,
h vpraša-
sa se naj-

je spremil Brica do hiše in sto-
pal potem počasi navkreber
proti svojemu domu. Posebno
zadovoljen ni bil. Da je njego-
va nevesta tako hvalila Gašper-
ja, mu ni bilo prav. Ta hvala
je bila nekaka graja za njega,
ki se je bal, da dobi dobra se-
stra tako nerodnega moža, on
tako neprijetnega svaka. Pam-
met je pri mladini brez velja-
ve, si je mislil, ker je prema-
lo kričava; in on bi bil Jerici
bolj všeč, če bi bil manj pame-
ten; toda kaj, ko se razposaje-
nost ne prileže vsakemu!
Doma je bil oče že odšel spat
Mana pa je sedela pred hišo
in čakala brata. Mirna mese-
čina je počivala nad dolino in
dolge sence so se iztegle izpod
visokega drevja. Iz vasi so
gledale lučke in na nebu so ble-
dele zvezde pred mesecem. —
Zdaj pa zdaj je kakšna glas-
nejša beseda predrla, kak fan-
tovski vrisk pretrgal tiho noč.
Mana je ugibala, kdo naj bi bil
izpregovoril, kdo vriska. Po
kameniti rebri se je začel bra-
tov korak; tiho se je priplazil
Judež in se pritisnil k nogam
svoje gospodinje, in brat in se-
stra sta se pozdravila.
Mana je prinesla bratu ve-
čerje, sedla njemu nasproti in
čakala, da bi ji kaj povedal.
Kaj da pričakuje, je Tone do-
bro slutil, a hliniti se ni hotel.
Sestra, ki je hitro ugenila nje-
gove misli, je tudi molčala. Na-
posled je vendar vprašala, kaj
da pravi Jerica, ali je njo in
Gašperja kaj v misel vzela.
"Vzela," je priklimal Tone,
"in Gašperja je zelo hvalila,
kakor da bi ti ga zavaljala."
Mani se je, razjasnilo lice.
"O, saj mi tudi vedno nagaja
z njim," je rekla ponosna,
in hkrati nejevoljna, da se brat ne
veseli z njo. Tone je ostal re-
sen in molčel in vstal kmalu od
mize.
Oče in hči sta spala v gornjih
sobah, sin pri tleh, poleg de-
lavnice.
Tone je voščil sestri lahko
noč, postal pred njo in vpra-
šal, koliko časa da bosta še ta-
ko skupaj živela.
"Sam Bog ve," je rekla se-
stra; "morebiti ne dolgo."
"Meni se zdi, kakor da bi se
še ne bil naveličal," je dejal
brat. "Da bi se nama le pozne-
je ne godilo huje!"
"Bog varuj nesreče!" je re-
kla sestra.
"Tebe in mene in vso našo
hišo! Lahko noč, Mana!"
II.
"Mana, Tone, pridita že ven-
dar!" je klical Malega Šmarna
dan navsezgodaj Klančar sina
in hčer in stopal in postajal
pred hišo in gledal po megleni
temeniški dolini.
"Precej, precej," se je začel
ženski glas iz gornje sobe.
"Saj Mane še ni doli. Jaz bom
zaklepal!" je odgovoril Tone.
Judež je hodil počasi za oče-
tom in gledal, kaj da namerava.
Ko je videl, da gre k ulnjaku,
se je ustavil in počakal, češ, da
se ne izplača za njim lažiti. Tu-
di je imel svoje razloge, da se je
ogibal ulnjaka. Enkrat je bil
zamenjal čebelo za muho, pa ni-
koli več. Kako da more kdo če-
bele rad imeti, to njemu ni šlo v
glavo, in če bi bil prišel kdo po-
noči panje krast, Bog ve, če bi
mu Judež ne bil pomagal. Oče
je prišel nazaj, tipal po žepih, če
ima pipo in tobak, gledal po
oknih, če so dobro zaprta, in
ogledoval tablo nad hišnimi vr-
ti, če je dosti razločno napisano:
Anton Klančar, mizar.

(Dalje prihodnjič).

ODLOMKI IZ KNJIGE: V ZNAMENJU OSVOBO- DILNE FRONTE

(Nadaljevanje z 2 strani)

Lož:

Lavrič Valentin, št. 51;
Telič Rafael, št. 28;
Vitrih Franc, št. 12;
Sepec Jožef, št. 76;
Turk, vsa družina, št. 75.

Vrhnik:

Janežič Franc, št. 38;
Intihar Franc, št. 44;
Palčič Janez, št. 11;
Petrič Jožef in sestra, št. 8;
Palčič Jožef, št. 50;
Palčič Alojz, št. 10;
Strle Anton, št. 37;
Plos Franc, št. 14;
Jakopič Anton, št. 53;
Prevec Mirko, št. 57;
Antončič Jožef, št. 57;
Plos Ana, št. 14;
Palčič Terezija, št. 28;
Čampa Ana, št. 17.

Podlož:

Sepec Andrej, št. 26;
Zigmund VaVleVtini, št. 14;
Tomic Janez, št. 2;
Strle Andrej-Franc, št. 5.

Markovec:

Janežič Janez in žena Fran-
čiška, št. 1;
Avsec Pavla, št. 1;
Ravšelj Štefanija, št. 1;
Petrič Angela, št. 11;
Kodelja Alojzija, št. 6;
Ravšelj, vsa družina, št. 10;
Lešnjak Janko, vsa družina,
št. 8;
Žnidaršič Jera, št. 14;
Jurjevič Rozalija, št. 14.

Stari Trg:

Truden Marija-Janez, št. 32;
Lavrič, vsa družina, št. 29;
Ferluga;
Kač Adolf;
Jelenčič;
Gregorič Stanko, št. 80;
Presetnik Franc, župnik;
Kraševac, vsa družina, št. 23;
Onušič, vsa družina, št. 25;
Potecin Matevž, št. 62;
Lavrič-Svigelj, vsa družina,
št. 17;
Družina Kovačev, Škrilje-
Dane;

Kraševac Janez, št. 44;
Kraševac Feliks, št. 44;
Kraševac Franc, št. 44;
Kraševac Stanko, št. 44;
Kraševac Ludvik, št. 44;
Hauptman Albin;
brat Hauptman Stanko;
Žnidaršič Karel, št. 21;
Kandare Janez, št. 5.
(Dalje prihodnjič.)

Domača fronta

Pet zahtev Strica Sama

Washington. — Vlada mora
zahtevati ta teden od svojih
državljanov naslednje:
Sprejmite delo na zahodni o-
bali, kjer popravljajo vojne
ladje, ki so bile poškodovane v
bitkah, ako ste elektrotehnik,
strojnik, delavec pri parnih
kotlih in izurjen v popravlja-
nju. Pojdite po informacije
glede tega dela, ki velja kot
"top priority" v najbližnji US
Employment Office.
Sadite pozno zelenjavo, dok-
ler je še čas za to, vsaj v veči-
ni držav. Paradižniki, ki šte-
jejo med najvažnejše teh pri-
delkov, bodo prihodnjo zimo
naš najbolj bistveni vir za vi-
tamin C.
Pridružite se WAVES oddel-
kom za delo v bolnišnicah in za
druge posle. Nепrestano ra-
stoče izgube na Pacifiku so iz-
zvale nujne potrebe za 2,000
novink na mesec. Pišite: —
WAVES, Washington, D. C., ki
vam bo poslal knjižico z infor-
macijami.
Držite se pri vožnji avta me-
je brzine, ki je določena. Plaš-
či se mnogo hitreje obrabijo v
poletnem času. Obrabijo se pa
tudi za 50% hitreje pri brzi vo-
žnji 50 milj na uro kot če vo-
zite samo 35 milj na uro. Ne-
davnne dodelitve plaščev bodo le
deloma pomagale olajšati po-
manjkanje.
Ako ste izurjen mornar, vr-
nite se na ladjo in ostanite na
njej. 4.000 ladij, ki so sedaj v
obratu in 12,000,000 ton, ki bo-

do zgrajene v letu 1945, je tre-
ba preskrbeti s potrebnim mo-
štvom.)OWI).

MALI OGLASI

Opremljena hiša

Prodaja se hiša z vso opremo,
6 sob za eno družino na 882 E.
129. St. Prodaja jo lastnik sam.
(138)

Stanovanje v najem

Odda se stanovanje 5 sob.
Vprašajte na 6919 St. Clair
Ave. med 3 in 6 popoldne. (x)

Hiša naprodaj

Za 1 družino 8 sob, na 1145
E. 72 St. Pokličite lastnika za
podrobnosti LI 4890. (139)

Prodaja se hiša

Za 2 družini, dve garaži,
vse v najboljšem stanju. Na-
haja se na 1332 E. 84 St. Po-
zvonite in si jo ogledajte. (137)

Kupim šivalni stroj

Rada bi kupila Singer šival-
ni stroj, ali pa katerega druge-
ga izdelka, ki je še dober. Kdor
ima kaj takega, naj pusti ime
in naslov v uradu tega lista in
če ima tudi telefonsko števil-
ko. (137)

Ugoden nakup hiš

Naprodaj je hiša za 2 druž-
ni; lepa prilika, kdor hoče ku-
piti to hišo.
Blizu fare sv. Vida hiša za 4
družine, 4 sobe za vsako druž-
no; cena je \$11,500.
Moderna hiša za Westropp
Ave. za \$9,500.
Hiša na 71. cesti, cena je \$7-
500.
Hiša na 74. cesti, cena je \$7-
700.
Hiša na Corsica Ave. cena
\$7,500.
Hiša na 66. cesti za \$7,500.
Moderna hiša 6 sob za eno
družino blizu Lockyear Ave.;
furnez na plin, velik lot, cena
je \$6,500.
Imam še mnogo drugih hiš na
razpolago. Pokličite zvečer
med 7 in 8 uro.
George Kasunic
7510 Lockyear Ave.
HE 8056
(138)

ČE STE BOLNI

Ako trpite na nerednosti v
želodcu, jetrih, ledicah, vranici,
revmi, visokem pritisku krvi,
ali zastareli poškodbi, pridite k
meni, da vidim, kaj morem sto-
čiti za vas. Imel sem velik
uspeh v 25 letih v takih sluč-
jih. Jaz se poslužujem stare ev-
ropske in najnovejše metoda
bolnišnice pri zdravljenju.
Pridite do doktorja, ki razu-
me vaš materin jezik in vam
lahko razloži na razumljiv na-
čin.

DR. PAUL W. WELSH

HYDROPATHIC CLINIC

(specialist v starih boleznih)

Uradne ure:

10 zj. do 4:30 pop., razen v sredo
423 Citizens Bldg.
850 Euclid Ave.
Telefon: MAin 6016.
(Wed. — x)

ANY BONDS TODAY?

By Bing Crosby

Illustrated by Hilda Terry

"Oh, Bug Juice is really a swell driver! He just cuts a notch in that fender every time he buys a War Bond."

"Adolfa ni tukaj!" — Stirje GI komodno sede na kraju, kjer je bilo nekoč Hitlerjevo pribežališče — Berchtesgaden, Avstrija, toda Hitlerja ni več tam. Od leve na desno so: Pvt. Vincent Cnostable, Otsego, N. Y.; Pvt. Joseph Bryan, Chicago; T-5 Donald Shumaker, Coffeyville, Kan. in Cpl. Frank Goodney, Worcester, Mass. Vsi od 7. ameriške armade.

DELO DOBIJO DELO DOBIJO

SQUEEZE FORMER IRON CASTERS TEŽAKI

Plača od komada (Piece work), plača od ure
Stalno delo

TAYLOR & BOGGIS FOUNDRY
1261 BABBITT ROAD

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE

ženske za hišno oskrbovanje ZA POSLOPIJA V MESTU

Poln ali delni čas, šest noči v tednu

Od 5:10 pop. do 1:40 zjutraj

stalno delo.

Zahteva se državljanstvo. Zglasite se v

Employment Office, 700 Prospect Ave. soba 901

od 8 zjutraj do 5 popoldne vsak dan

razen v nedeljo

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Moški in ženske

ZA TOVARNISKO DELO

ŽENSKES

ASSEMBLERS—
INSPEKTORICE
SOLDERERS—
PUNCH PRESS
OPERATORICE

MOŠKI

SET-UP (AUTOMATIC)
STOCK ROOM POMOČNIKI
INSPEKTORJI
TOOL MAKERS
TOOL CRIB ATTENDANTS
LATHE DELAVCI
BRAZERS
SHIPPERS
POMIVACI OKEN

Dobra plača od ure —
10 ur na dan

Definitivna povejna bodočnost

The Bishop & Babcock

Mfg. Co.

1285 East 49th St.

(137)

Tovarniški delavci

PRESS HANDS
MACHINE OPERATORJI
GALVANIZERS

Delavci za splošna
tovarniška dela

Dobra plača od ure in
overtime

J & L Steel Barrel Co.
8806 Crane Ave.

En blok južno od Union
(140)

MALI OGLASI

Rodney Adams Heating
Service

Instaliramo nove furneze
na plin in premog.
Popravimo vse vrste furneze.
Instaliramo pihalnike
in termostate
Za točno postrežbo
pokličite
KE 5200
550 E. 200. St.
(x)

Popravljamo

Popravljamo pralne stroje,
vacuum čistilce, električne likal-
nike, šivalne stroje in druge
električne predmete. Mi kupimo
in prodajamo pralne stroje. Pri-
demo jih iskat ter jih pripelje-
mo na dom.

St. Clair Repair Service
7502 St. Clair Ave.
EN 7215.

Uradne ure

Od 17. junija naprej bo naša
lekarna zaprta ves dan ob sre-
dah, ob nedeljah pa od šestih
zvečer naprej. Druge dneve bo
odprta od 9:30 zjutraj do 10.
zvečer.

Mandel Drug
slovenska lekarna
15702 Waterloo Rd.
(June 13, 15.)

Razpis službe

V Slovenskem domu na

Holmes Ave. se sprejme

na delo

OSKRBNIKA TOČILNICE

srednjih let, pošten in ki ima
veselje do dela

PLAČA PO DOGOVORU

Stalno delo in če jih je več
v družini tudi za ostale. Vse
informacije se dobe pri taj-
ništvu korporacije od 7 ure
zvečer vsak dan. Čas za
zglasiti je do 15. junija.

Sprejme se

dve ženski za čiščenje, eno za
podnevi, eno za ponoči. Zgla-
si se v uradu na 842 E. 79. St.
HE 2000. (x)

Drop Hammer ope-

ratorji na par-

nem kladivu

Pomočniki na kladivu

Kurjač

Oiler

Scale Blowers

Trimmer operatorji

Plača od ure poleg overtime

Steel Improvement

& Forge Co.

970 E. 64. St.

(136)

V dobrem varstvu

Mati, ki dela in ki želi pustiti
svojega otroka ta čas v dobrem
varstvu, naj se zglaši na 6517
Bonna Ave. ((37))

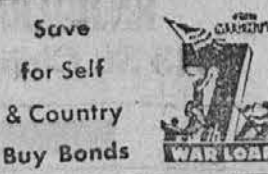
OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokli-
čete vsak čas, podnevi ali po-
noči. Delo garantirano in
hitra postrežba. Obrnite se
z vsem zaupanjem na vašega
starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 E. 61st St.

HE 2730.

M. Jacoby - R. Leigh:

POROČNIK INDIJSKE BRIGADE

ROMAN

"Dragi Vickers, dobro vem, da mi boste izpolnili malo prošnjo."

Vickers se je naglo obrnil k njemu in mu pogledal naravnost v obraz:

"Prav rad! Toda kaj?"

"V listnici so pisma z naslovom. Vzemite listnico in ta pristan ter vse skupaj pošljite na naslove, ki so napisani na ovitkih, če bi se ..."

Vickers se je začel šaliti:

"Lepa ura ... Toda, ali sploh gre?"

"Če jo navijete," se mu je nasmehnil Randall.

Vickers je zapazil, kako so se Randallu pri tej pripombi zamagile oči.

Stopil je k njemu in ga s pestjo sunil v prsi:

"Vi ste tepec! ... No, pa dobro, vzemite te reči, a jutri vam jih bom spet vrnil ..."

Randall se je suho nasmehnil:

"Da, jutri ... Hvala vam."

Campbell je zamišljeno gledal ta prizor. Potegnil si je z roko čez čelo, kakor da bi hotel odgnati črne misli, potem pa je dejal:

"Zdaj je prišla vaša ura! Mesece se je skrli za oblake ... Pojdite skozi ta vrata, potem pa zlezite čez ograjo ... In ... želim vam dosti sreče ..."

"Hvala vam ... Zadovoljni boste z mano ..."

Campbell mu je trdo stisnil roko:

"Na svidenje!"

Vickers je tovariše objel, potem pa je s prisiljeno veselostjo dejal:

"Jutri vam bom vrnil vaše reči, če ne bom prej prišel v stisko, da bom moral uro zastaviti!"

Randall mu ni nič odgovoril. Odšel je iz barake brez besede.

Čez trenutek sta ga Campbell in Vickers videla, kako se vzpenja čez ograjo.

Preden je bil čez, se je še enkrat obrnil in se ozrl nazaj. Videla sta, da je njegov obraz zelo resen.

Randall se je polagoma pla-

zil naprej. Šel je vedno v senci in čim dalje od trupel, ki so ležale v kupih, zakaj med njimi bi se še vedno lahko skrival kak živ sovražnik.

Oprezno je lezel po pesku. Glavo je držal čisto pri tleh, gledal je na levo in na desno v strahu, da ga ne bi kdo zapazil. Poveljnik mu je pred odhodom dejal, da se mu ne sme nič zgoditi, kjer je od njegovega uspeha odvisna usoda trdnjave. Če srečno dospe do čolna in če se mu posreči, da se bo spustil po reki do Lohare in da tam spravi posadko na noge ter dobi pomoč, potem bi že do jutra lahko dospelo v Chukoti ojačenje in rešilo oblegani oddelki, ki je bil zdaj že ves izmučen in izčrpan ...

Toda če bodo Suristanci ponoči še enkrat napadli? ... Potem ...

Ne, na to zdaj ni smel misliti! ... Samo naprej, naprej, do čolna in s čolnom v Loharo!

Randall je zdaj prilezel do stopnic, ki so držale na obzidje. Vse je bilo tiho in mračno, nikjer se ni nič oglasilo, ne premaknilo. Kakor v grobu! ... Po zraku se je širil grobni smrad ... Poleg zidovja so ležala vsepovsod sama trupla padlih vojakov.

Za trenutek se je zdrzil in obstal. Od lezenja po pesku je bilo že ves onemogel in slab. Tilnik ga je bolel in glava mu je bila težka. Zdelo se mu je, da mu čelo stiska svinčena čelada. Grlo je imel suho od vročine in od žeje ... Okrog njega ni bilo nič drugega kakor tema in smrad ...

Začel je prepričevati in hrabriti sam sebe:

"Moram dalje! Moram se podvizati, da se bom čimprej splazil čez obzidje in skočil na drugo stran ... čim prej ... Ne smem se obotavljati niti za minuto! Čez nekaj trenutkov bo morda že prepozno, morda se Suristanci že plazijo proti obzidju ..."

Zagrebel je pesti v pesek, ki je bil še vedno topel od dnevnne pripeke ... Glava se mu je povesila ...

Čez hip se je spet zdrzil, preletel ga je strah, da ne bi zaspal. Potem je spet zaprl oči ...

Okoli njega se je širila svetloba ... Glava mu je bila spet lahka, žeja in bolečina sta izginili ... Okrog njega vsepovsod samo zelenje ... Saj to je vendar London ... obala Temze ... Obala Temze spomladi ... In letoviščarske hišice v londonski okolici ... Nebo je vedro in sinje ... Lahen veter trese listje in cvetje ... Randallu se je zdelo, da leži v travi, z obrazom obrnjenim proti zemlji in gledal mravlje, ki se vzpenjajo po visokih travniških bilkah ... Pomlad na bregu Temze ... V daljavi čoln ... na čolnu fant, mlad in vesel, ki brezskrbno vesla po vodi navzdol. On ...

Randall se je zdrzil. Okoli njega je bil spet samo mrak in smrad.

Kaj je bil zaspal? ... Pogledal je na mesec, ki je še vedno stal na istem mestu nad stražnim stolpom.

Da, sanjal je, a samo nekaj minut ... Zdaj pa brž naprej! Začel je lesti po stopnicah na obzidje. Ves čas se je držal zidu in sence. Še deset stopnic, pa bo na vrhu! ...

Zadnje stopnice so ležale v mesečini ... Zdaj je bilo treba steči navzgor, potem pa skoči-

ti z zidu. Pet metrov! Skakal je že z višjih zidov!

Randall je izvlekel samokres in stekel naprej na zid.

Pred njim je bilo vse temno in tiho.

Skočil je z zidu.

Za trenutek je mirno obležal na pesku. ačutil je ostro bolečino na levi. Potipal se je. Bila je kri ... Najbrž se je nabodel na kako orožje ...

Hitro je izvlekel robc in si rano obvezal.

Najhujše je zdaj minilo! Bil je zunaj trdnjave. Za onim bregom pred njim je tekla reka, kjer so bili privezani čolni.

"Do tam je komaj sto metrov," je pomislil, potem pa se je zapodil naprej. Slišal je samo svoje dihanje in hropenje.

Ko je tekel, mu je po glavi šinila misel:

"Ali bom imel zadosti moči, da bom sam veslal?"

Nebo je bilo zagrnjeno z oblaki. Tam, kjer se je skrival za oblaki mesec, so bili njihovi robovi osvetljeni s svinčnim sojem.

"Kakor razpočena kovina!" je pomislil Randall. "Samo, da bi zdaj mesec ne pogledal izza oblakov!"

Randall je teklo po pesku. Tam je bilo že nekaj debel, kraj, kjer so bili privezani čolni. Tam je bil breg reke!

Tekel je še nekaj sekund in nazadnje je bil na cilju.

Stopil je v vodo. Skočil je do najbližjega čolna, da bi ga odvezal, ko se je prej prepričal, da je veslo v njem. Imel je srečo, vse je bilo tu. Treba je bilo samo še čoln naglo odvezati, potem se pa spustiti po reki.

Tedaj pa je obstal kakor očaran po prelepi sliki, ki se je raztezala pred njegovimi očmi: pred njimi je ležala Indija, takak, kakršno je poznal iz sanj,

preden je prišel sem:

Beli zidovi s kupolami in stolpi tam zadaj, peščeno morje, vse belo in negibno v mesečini, tu pred njim pa nekaj debel, napol obsianih s svetlobo ... in srebrna, neslišna reka ...

Kolikokrat je med svojim bivanjem v Indiji videl take prizore, toda še nikdar ni skrivnostne lepote te zemlje občutil tako, kakor jo je občutil to čudno noč. Tu, sredi puščave je zdaj prvič zagledal to zemljo tako, kakršno si je slikal v mladeniških sanjah pred dav-

nimi leti tam na bregu Temze.

bo moral bežati, da se mora

Gledal je zidove in stražni stolp, s katerega se je še vedno vila angleška zastava.

Tedaj pa je nenadno zagledal na vrhu stolpa prikazen ... ali je bil to človek? ... Nekaj belega je zamigljalo, kakor da je tisto bitje tam vrglo roke navzgor ...

To je vendar Suristanec!

Zdaj je že čisto jasno videl postavo tega človeka. Da, bil je Suristanec, ki je nameril puško vanj!

Stal je kakor prikovan in ves čas misli samo na to, kako

bo moral bežati, da se mora

skriti in najti zavetja. Zadnji čas je, da skoči v čoln ... Še nekaj sekund, pa bo Indijec sprožil v njega!

Randall je stal sredi mesečine, nepremično in kakor da je začaran ...

"Nisem mislil, da je reka tako blizu ... Komaj sto metrov od trdnjave ... In oni Indijec na trdnjavi me je zapazil in bo

puščavi?"

streljal name ... Dvesto

troj je do njega ... Ali me zadel? ..."

Zmedene misli so mu z

lično naglico letele po glav

še vedno je stal nepremično

čolnu ...

Izpraševal je samega se

"Ali sanjam? ... Ali se

tudi prividi kakor podne

puščavi?"

EVERY DROP COUNTS

Howard Lindsay, actor, superintends, while his wife, Dorothy Stickney, pours used cooking fat into the container. Used fat helps make paints, synthetic rubber, soap, pharmaceuticals and thousands of other war and civilian products.

Ali iščete delo?

Ako iščete delo v kaki tovarni, ki izdeluje vojne potreščine

NE POZABITE NAJPREDJ POGLEDATI V KOLONO NAŠIH MALIH OGASOV!

SKORO VSAK DAN IŠČE KAKA VOJNA INDUSTRIJA TE ALI ONE VRSTE DELAVCEV

VOJNE INDUSTRIJE, KI OGLAŠAJO V TEM DNEVNIKU IŠČEJO ... POMOČ!

Kadar vprašate za delo, ne pozabite omeniti, da ste videli tozadevni oglas v Ameriški Domovini

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pri-
dite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HEnderson 062

MALZ ELECTRIC SERVICE

6902 St. Clair Ave.

KOMPLETNA POSTREŽBA

V NAŠI TOVARNI NA PRAL-

NIKH, ČISTILCIH IN RA-

DIJSKIH APARATIH.

Mi imamo izvežbane mehanike. Vse delo garantiramo

Pokličite najprej nas.

Odprto od 11 zjutraj do 11 zvečer

EN 4808

HE 0575

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"
kateremu je znižana cena
in stane samo:

\$ 2.00

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave.

Cleveland, O.

V BLAG SPOMIN

DESETE OBLETNICE SMRTI

NAŠEGA NEPOZABNEGA

SINA IN BRATA

John Rozman Jr.

ki je umrl 13. junija 1935.

Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči;
resnice sonce ne stemi,
tam sonce sreče ti ne vgasne.

Žalujoci:

STARŠI, BRAT IN SESTRA.

Cleveland, O., 13. jun. 1945.